

Dissertatio medica inauguralis de epilepsia ... / [Philip Turpin].

Contributors

Turpin, Philip.
University of Edinburgh.

Publication/Creation

Edinburgi : Balfour et Smellie, 1774.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/arjuutwg>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
EPILEPSIA:

QUAM,
ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

GULIELMI ROBERTSON, SS. T. P.
ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimæ FACULTATIS MEDICÆ decreto;

PRO GRADU DOCTORATUS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

PHILIPPUS TURPIN,
VIRGINIENSIS.

Ad diem 13. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:
Apud BALFOUR et SMELLIE,
Academiae Typographos.

M,DCC,LXXIV.

316 860

WELLCOME LIBRARY
INSTITUTE

Viro illustrissimo,

ROBERTO BOLLING DE CHELOW,

In comitatu Buckinghamiensi apud Virginienſes, Armigero ; doctrina, humanitate, morumque elegantia, in primis inſigni, quemque naſcentem placido lumine muſae lubentiſſime viderint;

Ob beneficia fere innumera in ſe collata :

Item, Viro ornatiffimo,

THEODORICO BLAND, M. D.

Artem Apollineam Blandfordiae, in Provincia Virginienſi, feliciter exercenti ; non tantum vero ſingulari artis propriae ſcientia praeclaro, ſed omnibus virtutibus, quae illum ſuis aliifve carum acceptumque efficere poſſint, beato;

Propter benevolentiam qua ſeſe fuerit proſecutus :

Necnon, Viro ſpectatiſſimo,

PETRO FIELD TRENT,

Conſanguineo ſuo, Richmondiae, in provincia ſupra comprehenſa, mercaturas maxima cum laude ſua, et non abſque commodo patriae, auſpicatò facienti, nemini, quantum ad probitatem caeteraſque virtutes viro honeſtiſſimo dignas attineat, ſecundo;

Ob amicitiam haud dubiam in ſe toties demonſtratam :

Denique, Juveni egregio,

FOTHERLY PANNEL,

Apud Northallerton, in regione Eboracenſi, Armigero ; cui decori ſunt comitas morum rara, benevolentia illi ingenta, amor liberalium artium laudandus, animus amicitiae intemeratae tenaciſſimus, &c.

Familiaritatis illius ergo, quae ſibi cum eo per aliquot annos interceſſerit :

Hanc Diſſertatiunculam ſacram eſſe voluit

A U C T O R.

**MED. CHIR. SOC.
ABERDEEN.**

Digitized by the Internet Archive
in 2018 with funding from
Wellcome Library

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

EPILEPSIA.

HIC morbus, inter auctores medicos, permagnam nominum varietatem sibi adeptus est. Namque non solum morbus facer et herculeus, sed comitialis, infantilis, lunaticus, fonticus, &c. appellatur. Quod autem nomen auctores notae melioris hodierni ei vulgo indiderunt, quodque adhibere nobiscum decrevimus est, Epilepsia, vocabulum ad vim repentinam, qua hic morbus in aegrotos invadat, enuncian-
dam quam optime accommodatum.

A

DEFI-

DEFINITIO.

Haec tot symptomata haud dubie continere debet, quot ad diagnosin, per omnia morbi stadia, illustrandam sufficient; nihilominus vero cavendum, ne minus necessaria vel ambigua adhibeamus, quae nihil aliud nisi definitionem magis perplexam obscurioremque efficiunt. Seu hoc seu illud spectaveris, plerosque nosologorum in errores incidisse compertum habebis. Definitione igitur Culleniana utemur, a quo epilepsia ita definitur:

“Musculorum convulsio cum sopore.” Haec omnibus aliis est anteponenda; quoniam, cum elegans tum brevis est, et, vocabulis Periodicus et Chronicus omissis, omnes morbi species, quae sese ostendere possunt, plane complectitur.

HISTORIA MORBI.

Epilepsia nonnunquam est acuta, i. e. prima ejus accessio mortem aegroto inferre potest; saepius

us vero longa vel periodica, temporibus quibusdam certis statisque rediens, quae, si fides auctoribus habenda, a statu lunae non raro pendere consueverunt. Morbus in primam vicem plerumque repente, idque noctu, accedit; nonnunquam aegrotum dormientem invadit. Paroxysmus vero postea rarius accedit, quin signa quaedam antecedentia eundem appropinquare demonstrent. In diem unum alterumve, priusquam hocce eveniat, languorem universum, lassitudinem, capitis dolorem, et pulsum aliquando articularum temporum insolitum, persentiscit aegrotus. Imaginatio illi turbatur, mensque parum constat. Somnus modo profundus, modo somniis gratissimis, modo terrificis, interpellatus. Experrecto et nolenti penis saepe rigescit, et semen absque ulla causa evidenti profunditur. Multo expeditius, multove tardius solito, loquitur. Saliva nimia illi secernitur. Appetentia cibi vel multum imminuitur, vel multum augetur. Praecordia saepius intumescunt et intenduntur. Venter tumefactus murmura edit. Foeces insigniter foetent, et urina copia augefcit, nonnunquam sanguine tincta.

Paroxysmo accedente, aegrotus admodum languescit et contristatur; attamen vero frequenter,

4 DE EPILEPSIA.

ter, de causis leviculis, gaudio risuque immodicis vicissim exagitatur. Venae colli distenduntur. Quod oculorum est album saepius rubescit et inflammatur, pupilla aliquantum augetur, aegriusque contrahitur. Quinetiam accedunt vertigo, tinnitus aurium, caligo, foedus et ingratus odor; et quasi muscae parvulae ob oculos obversantur.

Paroxysmus dein incipit, sensu frigoris in partibus corporis extremis, vel qualibet alia, nonnunquam antecedente, et quasi aura frigida caput versus adscendente; quod quamprimum attigit, aegrotus, si forte tunc temporis steterit, plerumque concidit, clamorem horrendum edens. Sensus omnigeni expers jacet. Musculi totius fere corporis, potissimum vero faciei, quam violentissime convelluntur. Quibus modum in mirum variumque contortis, aegroti vultus omnes affectus animi diversos, velut gaudium, tristitiam, rabiem, amorem, &c. vicibus alternis repraesentat. Maxillae inter sese tanta vi contrahuntur, ut fractura nonnunquam periclitentur; quod trismus, contractiones et relaxationes musculorum alternae, excipiunt, dentibus collisis, qui aliquando franguntur, sonitum aures radentem ingratumque reddentibus. Oculi modo immobiles evadunt, modo huc illuc vertuntur; ita tamen,
ut,

ut, quod illorum album inferiusque fit, tantum sese ostendat. Intumescit facies, lividumque colorem induit, qui primum in labiis et infra oculos se in conspectum dare consuevit. Digiti valide contracti volam versus adducuntur; et simul aegrotus pectus suum una vel utraque manu pulsare conatur. Perturbantur secretiones et excretiones, corpus sudore universo diffluit. Saliva, inter initium parca, nunc copiosissime effunditur, speciemque spumofam prae sese fert. Bilis aliquando rejicitur, et foeces sine voluntate foras expelluntur. Urina in pueris, semen in adultioribus, excernitur, quae tentigo violentissima saepe concomitatur. Per hoc tempus, spiritus admodum gravis efficitur, stertorem apoplecticum nonnihil referens, ab eo tamen diversus. Pulsus arteriarum ab initio paroxysmi celer, exilis, vixque percipiendus est; finem autem ejusdem versus plenior et tardior, debilis tamen, evadit. Paroxysmus, aegroto in soporem illabente, finitur; spiritusque expeditior fit. Aegrotus deinde brevi ad sese redit, nihil omnino quod per paroxysmum acciderat reminiscens. In diem unum alterumve dolorem et gravitatem capitis, stuporem, caliginem, torporem, lassitudinemque omnium membrorum, saepe conqueritur. Paroxysmus, quantum

6 DE EPILEPSIA

quantum suam longitudinem spectat, aequè variat, ac tempora quibus redit. In aliis tantum pauca minuta, in aliis nonnullas horas, et etiam dies totos, manere consuevit.

Epilepsia frequenter, amaurosi, fatuitate, apoplexia, paralyfi, et rarius tetano, qui aegrotantem plerumque rapit, finitur. Quinetiam aliae noxae convulsiones graviores excipiunt, quales sunt distortionem et rupturam musculorum et tendinum in partibus corporis diversis, &c.

DIAGNOSIS.

Historia morbi et definitione percursis, proximum est ut, quae illum a singulis generibus, a quibus haud ita facile dignoscatur, fecernunt, ea paucis comprehendamus.

1. Ab apoplexia distinguatur necesse est. Ab hac, et omni alio ejusdem ordinis morbo, quam facillime fecernitur; quod motus voluntarii in epilepsia multum augentur; quodque, contra, in apoplexia, magnopere imminuuntur.

Pro nullo morborum ordinis proximi Culleniani, viz. adynamiarum, cum duci queat, ad eos sub eodem ordine comprehensos transibimus.

2. A tetano. In hoc spasmus fixus est vel genere tonicus; contra vero, in epilepsia, relaxationes alternae accedunt, spasmosque convulsivos vel clonicos efficiunt.

3. A convulsione. Hic corpus non raro aequè violenter ac in epilepsia convellitur; quod vero unum morbum ab altero satis clare secernit, est sopor, et sensus impressionum externarum omnino sublatus, quae epilepsiam semper, convulsionem nunquam, concomitantur.

Alius tantum morbus superest necessario commemorandus, viz. hysteria. In hac quoque convulsiones graves saepe aegrotam invadunt; hae autem cum hysteria et epilepsia inter sese non confociantur, quod tamen crebrius evenit, hoc plane ab omnibus aliis distingui possunt, quod aegrota sensibus externis per paroxysmum saepius non orbatur, et globo caeterisque paroxysmum solito praecedentibus afficitur.

Diagnosi breviuscula, sed, uti arbitramur, satis clara, proposita, proximum est ut causas epilepsiae perpendamus. Hae autem sunt remotae vel proxima; cum vero posteriorem nos penitus ignorare lubenter confiteamur, priores tantum, idque satis apte, ut occasionales vel praedisponentes considerabimus. Prius exponendae sunt

CAUSÆ

CAUSÆ OCCASIONALES.

Has in modum Cullenī celeberrimī bifariam dividemus.

- I. In eas, quae cerebrum excitando agunt ;
- II. In eas, quae primario collapsum, quem renifus excipiat, inferendo agunt.

Classis prior generalis bifariam rursus dividetur :

1. In eas causas quae protinus in cerebrum ipsum ;

2. In eas quae primario in aliquam aliam systematis partem, agunt, quarumque effectus inde ad cerebrum transeunt. Hinc epilepsia in idiopathicam et sympathicam dividi consuevit.

Quaecunque fibrarum muscularium actionem movent, ea stimulos nominamus. Quae eam augendo excitationem edunt, stimuli directi ; quae vero

Cerebrum, ob conditiones suas diversas, temporibus diversis, actioni magis minusve aptum est. Idem vero hisce conditionibus diversis subjici, in exemplis somni vigiliaeque plane videre est. His autem nomina Excitatio et Collapsus indi possunt.

vero idem, collapsum prius inducendo, praestant, stimuli indirecti audiunt. Causae, ut stimuli directi, in cerebrum agentes, sunt :

- A. Stimuli mechanici,
- B. Stimuli chemici acres,
- C. Irritationes mentales,
- D. Irritatio a vasis sanguiferis intra cranium distensis oriunda.

De his ordine dicetur.

A. Stimuli Mechanici.

Hi autem sunt instrumenta vulnera inferentia, seu acuminata, seu incidentia, per vim externam in cerebrum impulsa, laminae vel fragmenta ossium fractorum, exostoses interna superficie cranii innatae, vel membranae cerebri ipsius formam osseam induentes.

Hic loci quaestio oriri potest, utrum necne sit necessarium, ut hac substantiae, quo effectus suos edant, membranas vel partem cerebri corticalem pressura tantum adficient, vel in partem medullosam penetrent. In sententiam posteriorem inclinat Sauvagesius.

B

B. Stimuli

B. Stimuli Chemici acres.

Hi suam actionem ab iisdem rebus circumstantibus, a quibus stimuli mechanici, deducere, et vice corporum acutorum et acuminatorum fungi existimantur. Ex abscessibus et suppuratione membranarum cerebri, vel cerebri ipsius, vel carie cranii, materiem acrem et erodentem progengerante, oriuntur. Caeterum, haec morbum saepius excipiunt, quam in causa ejusdem sunt, qui forsitan inter initium ab inflammatione, distensione, vel tumoribus effusionem antecedentibus, profectus fuerat. Hinc multis in exemplis jure ambigi potest, utrum epilepsia a tumore et impetu circuitus sanguinei adaucto antecedente, vel ab acrimonia in humoribus stagnantibus et effusis procreata, oriatur.

Ad stimulos chemicos forsitan referri possunt epilepsiae, quae urinam et alias secretiones et excretiones suppressas excipiunt. Caeterum, hae causae, ut opinor, plethoram universam movendo, vel per copiam materiei in cerebri cavitates effusae, quam per ullam acrimoniam, saepius agunt.

Hic quoque ponenda sunt exempla epilepsiae, quae variolas, morbillosve erumpentes, vel alia

exan-

exanthemata, concomitantur, quae per aliquod acre cerebro nervisque admotum agere videntur.

C. Irritationes Mentales.

Cerebrum esse medium, per quod mens extrinsecus admotorum impressionem perferat, et in quod, quandocunque velit, agat, est quod omnes compertum esse confitentur. Quae mutationes igitur in mente fiunt, eae statum cerebri afficiant necesse est. Ita plerique affectuum vel excitationem cerebri vel collapsum progignunt. De prioribus, viz. excitantibus, quales sunt gaudium, ira, &c. hic loci agemus. Quamvis hi primario in systema nervosum agunt, et protinus cerebrum irritare possunt; effectus tamen eorum simul alicui abnormi in systema sanguiferum exinde inducto motui deberi posse videntur. Hoc modo effectus suos praecipuos edere videtur ira, uti ex humoribus ad caput copiosius delatis facieque suffusa evidenter patescit. Quatenus hoc evenit, affectus irae statum distensionis, qui postea est considerandus, inducendo agere videtur.

Quemlibet paroxysmo epileptico laborantem, aliorum oculis objectum, paroxysmum quoque in

iis qui ad morbum procliviores sunt, movere consuefcere neminem fugit. Hoc autem plerumque ab horrore, quem figura epileptici distorta incutiat, prorsus pendere existimatum fuit. Caeterum, alia praeter horrorem causa adefse videtur, viz. principium imitandi quoddam mortalibus infitum, quo sunt in tantum praediti, ut nomen ζων μιμητικόν, vel animal ad imitandum quam maxime proclive, homini ab Aristotele fuerit inditum. Hinc oscitantes, tussientes, vel vomentes, ubi nihil horro-
 ris omnino potest incuti, nonnunquam imitari consuevimus. Idem principium, in omni fere vitae aétione, plane perspicueque dominatur; nullibi tamen magis notabile quam in multis motibus partium diversarum convulsivis consuetis, in quos, utcunque per se deridiculos, eosdem in aliis spectantes, facilius incidamus. Hinc non absque causa gravissima cogere possumus nihil aliud ad motus vel aétiones corporis nonnullas ciendas desiderari, quam ut idea horum motuum aétionumve in animo oriatur. Insuper fieri potest, ut, epileptici absentibus, vis imaginandi sola, ideam alicui in memoriam reducens, epilepsiam de novo movere queat. Exemplum quaedam fraudulentorum, quam plurima, non defuerunt, qui, per vim imaginandi meram, paroxysmum epilepticum, adeo verum et

genuinum, ut causticum potentissimum admotum, absque ullo doloris sensu manifesto, toleraverint, lubitu movere potuerint. Spectacula libidinosa, oculis olim subiecta, in mentem rursus redeuntia, quantum quamque fortiter agant, nemo non compertum habet: Hoc forsitan ante omnia alia quam potens et vivida sit imaginandi facultas demonstrat.

Idearum, per associandi facultatem, ut logici loqui amant, renovatio hic commemorari potest; utpote quae crebrius epilepsiam moveat. Exemplum hujus insigne tradit illustrissimus Cullenus. Quaedam gravida, loco honestissimo nata, stolam novam, quam futrix vestiaria adduxerat, induendi labore, diutiusque stando defatigata, aliquantum aegrotavit et vomuit. Idem die proximo, futrice vestiaria et stola rursus conspectis, evenit. Stola autem ex oculis deinde sublata est; caeterum postea in cubiculo forte visa, ad nauseam et aegritudinem movendas etiamnum suffecit; quod semper facere potuit, donec gravida tandem peperisset, et imaginandi potestas illi imminuta fuisset. Swietenius celeberrimus puerum, in quo epilepsia, cane in eum infiliente, primum fuisset excitata, paroxysmo, eodem cane rursus conspecto, correptum esse refert. Somnia

nia quoque, ideas renovando, idem saepe praestant; ipse quoque hominem novi, qui, mentione ipecacuanhae injecta, aegritudine nauseaque corripitur soleat. Exemplum hoc genus mille, si opus foret, in medium quam facillime possent proferri.

D. Irritatio a vasis sanguineis intra cranium distensis oriunda.

Hanc autem epilepsiae causam frequentissimam esse, cadavera fere innumera a Lieutaudio et aliis incisa demonstrant; in quibus vasa capitis turgida, et sanguine, qui multis in exemplis sese effuderat, admodum distensa, in conspectum data sunt. His multa insuper exempla accedunt, ubi pus fuit repertum, quod inflammationem et accumulationem antecessisse semper significat. Haec autem doctrina aliqua ex parte hinc illustratur, quod phrenitis in epilepsiam tam saepe desinat, quodque effusiones serosae in multis exemplis epilepticis, in quibus congestionem in vasis sanguineis praecessisse arbitremur, cadaveribus dissectis, sese ostendant. Ad eandem quoque stabiliendam plurimum facit, quod epilepsia morbos a congestionibus pendentes, quales sunt dolor capitis,

pitis, paralyfes multae, apoplexia, aliaque id genus vitia, faepius excipiat, vel cum iisdem confo-
cietur. Quinetiam, cum epilepsia hisce morbis
adjungatur, a congestione, fonte eorum commu-
ni, promanet oportet. Pro causis hujus cerebri
conditionis, et igitur pro causis hunc morbum
excitantibus, habenda sunt, uti supra comprehen-
sum, ira, tempestas fervida, cubiculum calidum,
exercitatio acris, crapula, ebrietas.

Tumores, exostoses, quibus apices acuti desint,
sinus in tantum offescentes, ut transitus sanguinis
liber prohibeatur, pro causis accumulationis ha-
beri possunt. Causis hujuscemodi quoque ple-
rumque accensetur potentia novae et plenae lu-
nae. Quomodo agat, nos omnino latet; effectus
tamen suos in systema nervosum quodammodo
agendo forsitan edit.

Aliae causae distensionis nimiae sunt evacua-
tiones suppressae, quales sunt menses, haemor-
rhoides, &c. Hae omnes ad distensionem vaso-
rum cerebri nimiam faciendam non parum con-
ferre solent. Quomodo epilepsia vero exinde o-
riatur, explicatu difficile; cum tamen tensio vaso-
rum causa excitationem cerebri ordinariam susten-
tandi praecipua sit, ambigi vix potest, quin di-
stensio

stenfio nimia illi in causa excitationis extraordinariae esse queat.

2. Causae quae in alias partes primario agunt. Hae autem sunt omnes sensationes vehementes, five a natura impressionis, five a quadam idiosyncrasia oriundae. Ita voluptas gratissima, dolorve in parte qualibet acutus, vice causae epilepsiae fungi potest. Sensationes vero coloris sonitusque, quae non tantum a vi impressionum, quantum ab aliis conditionibus, pendent, epilepsiam, praeterquam per vim associandi solam, non dare consueverunt. Sensationes solae lucis et clamoris ingentis, odorum, saporum acrium, quae a vi impressionis pendeant, magnum dolorem movendo, epilepsiam forsitan movere possunt. Caeterum, potissimum agunt improvisae et insperatae. Hoc pendet ab actione cerebri, quae, quantum ad vim suam, ordinem, velocitatemque successionis attinet, limitibus tam angustis circumscribitur, ut voluntas, si qualibet actione gradu insolita fungi velit, imperium suum quasi prorsus amittat, motibus suis abnormibus, confusis, nimisque redditis. Igitur, quaecunque sensationes cerebri tenorem solitum excedunt, eae actionem ejusdem nimiam et abnormem excitabunt.

Ita

Ita titillatio, oscillationem frequentem, sensu qui voluptatis et doloris aliqua ex parte mistura est stipatam, edens, non solum motus convulsivos ciet, sed epilepsiam etiam mortemque ipsam inferre potest : Cujus exemplum satis conspicuum apud Swietenium occurrit.

Hic apte meminerimus hos motus oscillatorios jucundissimos, qui in concubitu adeo conspicue et evidenter oriantur, quique convulsiones, epilepsiam, et etiam mortem, nonnunquam intulerint.

Sunt quaedam impressiones, quarum modus agendi in obscuro latet, quoniam nulla sensatione stipantur ; ut in exemplo calculorum in pelve renum inhaerentium evenit. Duo vel tria hujusmodi exempla apud Lieutaudium reperies, ubi, cadaveribus incisis, nulla alia morbi causa sese ostenderit.

Sub hoc capite vermes omnigenos in canali alimentario delitescentes comprehendo, qui aliquando nullis signis sese subesse demonstrant. In exemplis tamen hoc genus Cullenus epilepsiam non raro, vermibus foras eliminatis, depulsam fuisse tradit. Huc quoque accedunt acrimonia primarum viarum et dentitio, quae effectus suos

magis per modum doloris quam violentiam edere videatur.

Aliae causae ambiguae sunt, excretiones suppressae, ulcera inveterata, fonticuli, et eruptiones exsiccatae. Multa ex his, unde plurimum effundi consueverat, haud dubie plethoram movendo agunt; sed ea, unde parum profluxerat, ratione longe alia agere possunt. Nonnunquam forsitan per acrimoniam, ut stimuli directi, effectus suos edunt. Caeterum, cum suppressiones cachexiam hydropemque interdum quoque movere animadvertamus, hoc eas per vim suam sedantem facere, et non aliter in epilepsia progneranda agere, censemus. Hoc illustrandi causa, atoniam a partibus illis, unde humor cum fructu profluxerat, ad cerebrum translatam fuisse ponere sufficiet.

Qui ad morbum procliviores sunt, iis tonitru nonnunquam paroxysmum epilepticum infert; utrum vero hic loci, an alibi potius, id meminisse debeam, prorsus ignoro. Seu per succussum electricum, quo aegrotum impertiatur, seu per terrorem, quem illi incutiat, agat, dictu difficile. Caeterum, exemplum a Priestleio commemoratum, ubi paroxysmus, sive tonaret, sive succussus electricus admoveretur, semper accesserit, facit ut ad opinionem priorem magis inclinem.

II. In eas quae primario collapsum, quem renisus excipiat, inferendo agunt.

Multas epilepsiae causas hoc modo agere non est cur dubitemus, cum easdem causas modo syncope et apoplexiam, modo epilepsiam, movere videamus. Haemorrhagiae profusae tensionem vasorum cerebri, quae excitationem ejus solitam sustentat, imminuendo, collapsum facere videntur. Quod etiam praestare videtur affectus timoris vel terroris, a magnis malis in nos repente invadentibus oriundus. Timor, pro genere suo graduque, effectus admodum diversos edit; constans et modicus vi tonica gaudet; nam, ut multa testantur, motibus convulsivis et paroxysmo intermittens occurrit, quod aliter explicare non possumus; caeterum subitaneus et violentus potestate sedante viget, ut ab effectibus ejus, qui, nullo renisu subsequente, sunt apoplexia, paralyfis, syncope, vel mors; sed, renisu subsequente, tremores, convulsiones, et epilepsia, satis superque patefcit. Hi sunt rerum in systema nervosum protinus agentium effectus; sed systema sanguiferum quoque non parum afficitur, quatenus actio cordis arteriarumque retardatur vel praepeditur: Unde stagnationes in systemate sanguifero oriri possint. Cujus exemplum in nauta, qui, terrore naufragii gravissime

gravissime commotus, in epilepsiam incidit, et postea ad sanitatem, omnibus aliis remediis nihil proficientibus, per sanguinis missionem, cibumque imminutum, reductus est, Culleno teste, insigne occucurrit.

Perceptio cujuslibet ingrati, cum quaedam idiosyncrasia subest, paroxysmum epilepticum movere potest. Ita odores complures, qui aliis arrident, aliis syncopen, hysteriam, et epilepsiam inferunt. Hi effectus, nonnullis in exemplis, a facultate odororum sedante forsitan pendent; caeterum sensationi ingratae, quam moveant, potius referendos esse, verisimilius est. Insuper, hoc modo quidam sapores nauseosi agunt; at non in linguam solam, sed etiam in ventriculum, vires suas exferunt, et cerebrum afficere possunt, atoniam cum eo communicantes.

Ufus mercurii ab auctoribus pro causa epilepsiae habetur, et per globulos ad cerebrum delatos agere existimatur; cum vero his epilepsiae exemplis occurrant tonica, cumque non pauci ex illis, qui in eo e fodinis eruendo, &c. occupati sint, non solum epilepsiae, paralyfi, aliisque morbis a debilitate oriundis, ante alios patere soleant, mercurium cerebrum per vapores suos nocivos
potissimum,

potissimum afficere, vimque nervosam imminuere, verisimilius esse duco.

Sauvagesius complures epilepsiae species, a venenis, velut ab oenanthe, cicuta, coriaria, &c. ortum ducentes, meminit. Multa alia venena, quae plus minusve convulsionum vel epilepsiae movendo insigniantur, commemorare facile foret. Nonnulla eorum vim stimulantem protinus edunt, et inflammationem ventriculi totiusque systematis excitare queunt; quo in casu morbus a potestate eorum stimulante sola oriri videtur. Caeterum multa eorum epilepsiam absque ulla ventriculi et intestinorum inflammatione progenerant. Hasce substantias crebrius esse narcoticas; et collapsum gignendo, et excitationem mobilitatemque systematis nervosi penitus abolendo, agere compertum habetur. Modum in posteriorem hyosciamum, cicutam aquaticam, &c. effectus suos edere judico. Sedantibus quoque annumerari possunt quidam vapores, fumique nocivi, vel effluvia, quae ab animalibus summa putredine corruptis ac vitiatis, a carbone, metallis, &c. oriuntur, quaeque saepius sunt in causa epilepsiae. Quae aliae causae collapsus supersunt, eae omnes forsitan per compressionem agunt. Hanc autem in causa esse suspicari licet, cum epilepsia apoplexiam et paralyfin,

rallysin, quae a causis hujuscemodi crebrius oriuntur, antecedit vel excipit.

Mentio aurae epilepticae hic loci est injicienda. Haec accessionem complurium epilepsiarum concomitatur. Theoriam autem hujus non aggre-
diemur, et tantum pro signo epilepsiae sym-
pathicae ab affectu partis, unde oriatur, organico
pendentis fere semper habendam esse, probabile
videri notabimus. Rem ita sese habere testan-
tur casus complures, per ligaturas vel nervi divi-
sionem omnino sublatis. Quinetiam facultate se-
dante agere videtur, licet nullam hujusce opinio-
nis rationem a priori reddere possimus. Cum
vero in hysteria globus, quamprimum ad partes
superiores ascenderit, non tantum convulsiones et
epilepsiam, sed aliquando quoque stuporem et de-
bilitatem, quod per potentiam sedantem in cere-
brum editam faciat necesse est, inferre consue-
scat; auram epilepticam modo non ita diverso agere
quicumque putabit, is a vero, me judice, non lon-
ge deflectet.

CAU-

CAUSÆ PRÆDISPONENTES.

In primis ponenda est quaedam systematis nervosi mobilitas; namque illis, qui ad epilepsiam procliviores sunt, mens adeo non constat, ut saepissime timeant, sperent, laetentur, et doleant, cur ita faciant fere prorsus ignari. Haec autem mentis mobilitas conditioni corporeae consimillimae nunquam non adjungitur. Nec quisquam inficias ibit, infantes mulieresque, quas haecce mobilitas graviter fere semper infestet, epilepsiae in primis esse obnoxias. Mobilitas hujuscemodi quidem a flaminibus primariis ortum aliquando ducit, et patribus ingenta cum filiis communicatur; quod igitur epilepsiam haereditariam esse posse demonstrat. Saepius vero forsitan ab aegrotis ipsis acquiritur; et ad illam excitandam quam maxime conferunt victus lautior, omniaque alia quae plethoram inferre consueverint. Quoniam modo hoc fiat, haud difficulter intelliges; plethora etenim systematis tensionem, quae fibrarum motricium actioni quam maxime faveat, intendit. Extensio vel distensio, v. g. ad contractionem musculi vivi ciendam nunquam non sufficit; ut ab actione cordis quam apertissime constat.

His

His propositis, pauca de vi consuetudinis et usus dicenda. Haec enim omnes corporeos motus faciliores expeditioresque reddit, et igitur epilepsiae quam amicissima est. Hic satis apte referetur historia sequens, e Culleni celeberrimi praelectionibus deprompta. Vir quidam robustior vomitum sibi saepissime movere consueverat, et ad eundem excitandum grana tartari emetici quatuor vel quinque necessaria erant. Hoc per longum tempus, semel, aliquando bis, singulis septimanis facere perseveravit; tandem vero ventriculus adeo irritabilis evasit, ut dimidium tartari emetici granum vomitionem, integrum spasmos et convulsiones universas, movere potuerit.

Haec de causis, quae homines ad epilepsiam reddant procliviores, dixisse sufficiat. Hoc tantum adjiciendum superest, causas occasionales solas, si modo vehementer agant, morbum, nullo seminio substante, movere posse. Seminium vero, supra comprehensum, per signa satis aperta plerumque sese prius ostendit, quam epilepsia invadat.

PROG-

P R O G N O S I S.

Quae morbum leniorem efficere consueverunt, ea primum ponemus. In junioribus minus periculofus est; quoniam in pueris sub tempus pubertatis, in puellis, menfibus provenientibus, decedere plerumque folet. Namque hoc tempore ingens in oeconomia vitali deprehenditur mutatio. Pro bono habendum est, fi febris, potiffimum intermittens, typi quartani illi superveniat, quam Hoffmannus faepe morbum omnino depellere perhibet. Cum morbus fymptomaticus est, facile tollitur, et, caufa occasionali fublata, decedit, fi nullum feminium fubfit, et curatio maturius adhibeatur: Caeterum, fi inveteraverit, cerebrum, ob paroxyfmofaepius reiteratos, talem fibi mobilitatem acquirit, qualis aegrotum ad morbum, qui tandem idiopathicus, raro fanabilis, evadit, quam maxime proclivem efficit.

Quae morbum gravem reddunt, proxime funt referenda. Cum morbus haereditarius est, vel sub tempus pubertatis accedit, cum figna feminii evidentiora fefe oftendunt, cum diu manfit, &c. aegre medicinae parebit. Cum, ab exoftofibus internis, humoribus in cerebrum effufis, &c. pro-

ficiscitur, cum causas ejus tales esse quales inferant collapsum suspicamur, si jam inveteravit, et paroxyfmi crebriores quam olim evaserunt; exitum ejus infaustum fore, non absque causa gravissima concludere licebit.

R A T I O M E D E N D I.

Prius viam epilepsiam sympathicam, posterius idiopathicam, sanandi exequemur.

Per idiopathicam hos epilepsiae casus, qui ab affectu cerebri protinus oriuntur, significamus: Per sympathicam autem, eos qui a statu aliarum systematis partium peculiari pendent. Hos rite distinguere non raro difficile est; morbum vero sympathicum esse, cum a rebus in partes corporis remotas agentibus, si hae non in seminium agant, oritur, cogere licet. Ita, si morbus a rebus non acerbis in ventriculum receptis excitatur, a sensorii conditione vel a seminio praecipue pendet, et pro idiopathico haberi potest. Caeterum, aliis in exemplis, morbus a tali partis corporis remotae affectu, qualis a nullo, quantum novimus, seminio proficisci potest, ex toto pendere videtur. Hoc in exemplo, morbus jure sympathicus appellatur,
et

et curatio ejus ab affectu topico tollendo, remediis
universis sensorio admotis parum proficientibus,
petenda est. Si vermes, e. g. adsunt, morbus,
nisi his animalibus foras expulsis, depelli nequit:
Et idem de tumoribus dicendum. Aura epilep-
tica, Sauvagesio judice, morbum sympathicum
esse, vel ab affectu partis a sensorio longe distan-
tis proficisci, plane testatur. Sin autem Sauvage-
sio morbum, cum aura epileptica adest, ab affectu,
quod quidem plerumque evenit, extremorum
proficisci assentiamur, ratione curandi singulari
opus erit. Haec autem in statu partis immutan-
do, A. Fomite in parte qualibet sito tollendo, a.
Loco per ignem adurendo, b. Materia extrahen-
da, α. Epispasticis, β. Fonticulis, γ. Scarificationi-
bus; B. Communicatione partem inter et sensori-
um intercipienda, a. Incisione, b. Ligaturis, con-
sistit.

Evacuationes morbum aliquando sustulerunt;
et prope partem affectam sunt faciendae. Com-
municationem partem affectam inter et cerebrum
intercipere conantur medici, cum pars morbida
haud plane innotuit, vel cum ad eam accedere
non possunt. Hoc modo tetanus trismusque sub-
lati sunt. Memoriae prodidit illustrissimus Gre-
gorius, se epilepsiae exemplum probe novisse, ubi
liga-

ligaturae, totum per biennium, paroxysmos arcerent. Quinetiam De Haen aegrotum ab Albino, portione quinti nervorum paris, quae ad maxillam inferiorem descendat, et partes musculares nervulis instruat, incisa, ad sanitatem perductum fuisse tradit. Si hoc fieri nequeat, ad ligaturas confugere consuevimus. Quo tempore auram epilepticam in pede manuve incipere sentit aegrotus, eo protinus sunt adhibendae. Paroxysmi hoc modo saepius arcentur. Morbum quidem hac ratione protinus omnino depelli non posse fatemur; cum tamen omnes affectus convulsivi, saepius redeundo, graviores et curatu difficiliore evadant, vis consuetudinis, quae brevi in systemate oriretur, quantum fieri potest, imminuenda est, et morbus tandem, diligentia adhibita, ex toto forsan tolletur.

Ratio Epilepsiae idiopathicae medendi.

Cum causa morbi proxima nos omnino lateat fugiatque, consilia curandi ab iis quae nobis innotuerint causis sunt deducenda. Consilia autem medendi generalia sunt:

I. Causas

- I. Causas occasionales vitare.
- II. Causas praedisponentes remove.

I. *Causas occasionales vitare.*—Cum causas huiusmodi antea tam fuse depinxerim, haud opus est ut eas rursus percurram. Quo vero paucis multa comprehendam, quicquid ad plethoram creandam, vel ad humores in caput determinandos, et vasa igitur ejus turgida reddenda, conferat, diligenter cavendum. Quaecunque igitur mentem irritant, ante omnia alia sunt fugienda. Ægrotus a conspectu cujuslibet paroxysmo epileptico laborantis abstineat, et omnia quae per facultatem affociandi ideas agant cane pejus et angue defugiat. Omnes impressiones validiores vitandae sunt. Cullenus casus cujusdam pueri meminit, cui paroxysmos epilepticos quilibet sonitus violentior, et etiam sonitus nihil molestiae aliis faciens, inferre consueverit, quique ab urbe rus tranquillum remotus ad sanitatem reductus sit. Causas denique occasionales quam attentissime reperire, easdemque denique repertas non minus attente vitare, conandum est.

II. *Causas praedisponentes remove.*—Primum plethoram. Haec, quod neminem latet, epilepsiam

fiam faepius movere confuevit. Huic autem potentissime occurrit sanguinis miffio, quae, in plethora generali, cum univerfe tum topice eft adhibenda. Cum plethora a tensione fola adaucta pendet, vena plaga majore incifa, et pauculae tantum sanguinis unciae detractae confilio nostro refpondebunt; contra vero, fi copia humorum major adfit, multum sanguinis eliciendum eft. Si ulla determinationis ad caput nimiae figna animadvertantur, hirudines cucurbitulaeque cruentae temporibus interea fimul admovendae. Multorum cafuum meminerunt fcriptores, ubi paroxyfmi epileptici hoc modo depulfi funt; contra vero, exempla non defunt ubi sanguinis miffio nihil omnino profecit. Multum quidem dolendum eft, remedium hoc praefantiffimum plethoram ipfam augere, cui per id occurrere voluerimus. Hunc autem effectum nocivum aliqua ex parte arceri poffe exiftimo, fi copiam fatis magnam sanguinis fimul detraxeris, quod neceffitatem ad idem remedium faepius decurrendi praeveniet.

Exempla habemus, ubi exoftofes intra cranium fint repertae, et morbus tamen non fuerit excitatus, nifi cum caufa occasionalis adeffet, quae diftentionem cerebri vasis inferret. Sanguinis autem miffio, plethora fubftante, paroxyfimum accedentem

cedentem nonnunquam omnino tollit, aliquantum provectum levat.

Alia evacuatio, plethora urgente, est alvi purgatio; quae, ut totius systematis evacuatio, effectus haud magnos edit, licet systema totum relaxando nonnihil proficiat, et plethoram vasorum capitis topicam, revulsione facienda, imminuere possit. Cavendum est autem, ne hae evacuationes, saepius reiterate, vires aegroto convellant, statumque plethorae omnino contrarium progignant.

Ad reditum plethorae praecavendum quam plurimum conferent diaeta parca, exercitatio modica, et fonticuli.

Quantum ad fonticulos attinet, haud dubie profluvium non parvum continuumque efficiunt, et, cum partem lymphae coagulabilis evacuent, plethoram pro certo multum imminuent: Caeterum, alia ratione quoque, nempe determinationi humorum ad caput nimiae occurrendo, et igitur quandocunque haec subest quam proxime caput aperiendi sunt, agere possunt. Setacea et fonticuli eisdem fere effectus edunt, et, in iis plethorae exemplis quae a profluviis istiusmodi exsiccatis oriuntur, quam maxime conveniunt. In omnibus
autem

autem exemplis, ut profluvium quam copiosissimum fiat, semper agendum.

Exercitationem ad superficiem corporis humores determinare, perspirationemque augere, nemo mortalium inficias ibit. Hanc autem caute adhibere conveniet; namque immodica debilitatem semper infert, quam ad epilepsiam movendam non parum conferre supra comprehendimus. Semper igitur citra defatigationem fit, quam saepius excipit perspiratio imminuta, conditioni corporeae, quam aegrotus desideret, prorsus adversa et contraria. Igitur epileptici exercitationem minus acrem, crebram vero continuamque, adhibeant necesse est.

Diaeta sit parcior; namque nisi cibo pleniore diligenter abstinebitur, evacuationes supra praeceptae nihil proficient, cum supplementa humorum corporis humani copiae et dotibus cibi adhibiti semper pro rata ratione respondere compertum sit. Epilepsias plures per abstinentioniam, quam per quolibet alias curandi vias, depelli, inter medicos firme consensum. Abstinentionia nimia cavebitur, ne inanitionem debilitatemque, quae pessimae sunt, progignat. Diaeta ex oleribus constans maxime conveniet, quae cum copiam materiae nutrientis minorem, quam cibus animalis,

nimalis, contineat, cum plethorae occurret, tum fatis nutrimenti praebebit, eamque inanitionem, quae debilitatem inferret, praeveniet.

Causa secunda praedisponens, quam ut tollatur oportet, est debilitas.

Cum effectus debilitatis, uti supra comprehensum, sint mobilitas et affectus spasmodici; remedia igitur vel tonica vel antispasmodica sint necesse est. Priora timorem, astringentia et tonica, tum vegetabilia tum metallica, lavationem frigidam, exercitationem, diaetam idoneam; posteriora, quaecunque spasmos confopunt, qualia sunt poeonia, valeriana, oleum animale, moschus, opium, &c. complectuntur.

De exercitatione et diaeta, quae tonicis accensendae sunt, jam dictum. Hoc tantum adjiciendum superest, quod cibus aegroti plus, debilitate substante, quam cum plethora adest, nutrire debeat. Tantum lactis, quantum appetitus aegroti desiderat, ad vegetabilia adjiciendum est. Quod ad horum delectum attinet, farinacea, utpote quae plurimum nutrant, omnibus aliis anteponenda sunt.

Timor proxime considerandus. Hic modicus, ut supra positum, vim tonicam potentissimam habet. Eum autem pro remedio rite adhibere dif-

ficile est, cum rationem eum ad gradum justum usque movendi ignoremus. Hic loci commemoranda sunt omnia, quae vim imaginandi fortiter occupant. Specifica autem, olim laudibus tantis concelebrata, velut crania humana, alcis ungula, &c. ex impressione, quam in mentem faciant, sola virtutem suam, me iudice, si quam habeant, plane deducunt.

Vegetabilia adstringentia et tonica. Hic viscum quercinum olim adeo laudatum commemorare non alienum est, licet experimenta recentiora eum non aequè utilem esse, ac antiquiores crediderint, demonstrarint.

In tonicis vegetabilibus sunt amara. Quidnam adversus epilepsiam proficiant, nondum innotuit; si quid profunt, hoc forsitan praestant cum astringentibus confociata. His folia aurantiorum annumeramus, quibus De Haen epilepsiam depulsam fuisse testatur. Caeterum nostrates virtutes illorum nondum satis tentarunt et periclitati sunt.

Cortex Peruvianus. Hic votis nostris melius respondebit, quoniam cum amaritudinem tum vim astringentem majorem inter sese conjunctas habet; cum vero effectus ejus minus diuturni sint, tantum debilitati in tempus occurrendo, et
hoc

hoc modo forsitan accessionem arcendo, prodesse potest, protinus ante paroxysmum assumptus. Hinc in iis exemplis utilissimus est, ubi morbus statim temporibus repetit, adeo ut copia ejus largior prius assumi possit, quam paroxysmus exspectetur. Caeterum hic caute agendum est. Cortex, quod omnes sciunt, diathesin inflammatoriam, quae plethoram saepe concomitetur, adauget, et ita statum plethoricum omnesque sequelas ab illo oriundas intendit. Igitur, cum status plethoricus non parvus sese ostendit, prius est tollendus, quam ad usum corticis decurramus; quapropter, in exemplis etiam epilepsiae periodicae, cum a congestione diathesin inflammatoriam movente oritur, cortice abstinendum est. Sin vero diathesis inflammatoria absit, licet morbus a statu plethorico originem sibi deducat, paroxysmis per corticem Peruvianum occurrere licebit.

Metallica tonica, Pleraque metallorum facultatem tonicam habent; caeterum, propter vim stimulantem, caute danda sunt. Stannum in morbum, experientia teste, aliquantulum potest. Arsenicum quoque, portiunculis datum, nonnunquam profecit; sed tamen, ut parum tutum, expellendum putamus. Chalybeata tutiora sunt; adversus epilepsiam vero parum valere videntur.

Cuprum,

Cuprum. Swietenius se praeparatum ex hoc metallo novisse testatur, quod epilepsiam, nullo affectu sensibus percipiendo, praeter fornicationem totius superficiei cutaneae leviculam, edito, sustulit. Eum vero rationem hujusce remedii accuratiorem non reddidisse dolendum est. Vicem ejus igitur talibus e cupro praeparatis, quae vim tonicam quam maximam, facultatis stimulantis quam minimum, habeant, supplere conandum. Praeparatum hoc genus est cuprum ammoniacale, cujus efficaciae pauca, sed minime dubitanda, exempla reperiunda sunt. In multis tamen exemplis, absque ullo successu prospero datum fuit. Vitriolum ipsum caeruleum, dosibus parvulis assumptum, quibusdam in exemplis, non absque emolumento fuit adhibitum.

Flores Zinci. Paucula tantum huc usque fuerunt exempla, quae efficaciam hujusce medicamenti in epilepsia curanda demonstrent; cum vero laudibus a Gaubio celeberrimo et quibusdam aliis sit ornatum, attentionem diligentissimam haud dubie meretur.

Lavatio frigida. Haec potestate tonica insigni gaudet, et ad mobilitatem debilitatemque removendas probe accommodatur; parum vero tuta est, donec plethora fuerit imminuta. Si humores
res

res ad caput copiosius determinantur, illud in aquam primum demittere, vel aquam illi superne affundere, forsitan conveniret.

Antispasmodica. Haec consilio paroxysmum arcendi adhibemus; auxilium igitur ab iis, vel cum exspectatur vel praevidetur, tantum sperandum. Pleraque illorum remediorum inutilia sunt. In optimis illorum positae fuerunt poeonia et valeriana. Priorem fere silentio, cum paucissimi medici hodierni ad eam confugiant, praetermittere cogimur. Cullenus nihil commodi a posteriore, praeterquam in paucis exemplis, oriri se notasse testatur; licet periculum ejus in multis fieri viderit: Et, in hisce exemplis, ubi profuerit, alvum purgasse tradit; unde effectus ejus salutares, potius quam ab ulla virtute antispasmodica, profectos fuisse existimat.

Oleum animale. Hoc a Germanis medicis multum laudatur, et, propter indolem ejus volatilem et penetrabilem, multum auxilii promittit; caeterum periculum ejus fatis crebrum et diuturnum nostrates nondum fecerunt.

Moschus. Hunc in convulsiones et epilepsiam non parum posse, experientia monstrat; sed genuinus et purus aegerrime comparatur. Pretiosissimus

simus est, parumque prodest, nisi copia majore datus.

Liquor aethereus. Hic etiam, quibusdam in exemplis, auxilium minime spernendum praebet.

Opium. De virtute hujusce medicamenti in vitiis convulsivis vix ambigi potest; id tamen in epilepsia rite adhibere difficile est. Cum status plethoricus et diathesis inflammatoria adfunt, opiata, nisi illis remotis, non adhibenda sunt. Sin vero epilepsia a statu plethorico non proficiscatur, opium utilissimum est, utpote quod mobilitati, ex qua reditus epilepsiae pendeat, potenter occurrat. Memoria semper tenendum est, opium, in omnibus epileptiis statotempore redeuntibus, nunquam, nisi protinus antequam paroxysmus accedat, dari debere; namque effectus opii, et omnium aliorum antispasmodicorum, fugaces sunt. Spasmos solventia quoque diutius adhibita debilitatem, et igitur irritabilitatem, systematis saepius adaugent. Et, praeterea, opium, et omnia alia inebriantia, distensionem vasis inferunt, et aegrotum ad congestionem in capite proclivem efficiunt. Idem de hyoscyamo, quem Storkius in hoc morbo laudat, ac de opio dicendum est. In hoc tantum ab opio differre videtur, quod adhibitus alvum solutam relinquat.

Stram-

Strammonium. In Commentariis academiae scientiarum Stockholmiensis, mentio de quatuordecim aegrotis epilepsia laborantibus injecta est, quibus pilulae ex strammonio confectae datae sunt. Ex hisce octo ad sanitatem absolutam reducti sunt, quinque levati, et unus tantum nihil levaminis accepit. Pauca ejusdem generis exempla memoriae prodidit Storkius.

Si ad omnia haec remedia frustra fuerit decursum, proximum est, ut habitum et conditionem corpoream aegroti praesentem, diaeta, ratione vitae, regione, prorsus immutatis, in melius vertere conemur: Namque haec via curandi, omnibus aliis incassum tentatis, saepius optime cessit.

Hanc dissertatiunculam ad finem jam perduciturus, partem ejus principem e praelectionibus Culleni jure celeberrimi fuisse depromptam, confitear necesse est; quem ducem sequi, nec aetas nostra recusset, nec posterius olim erubuerint.

